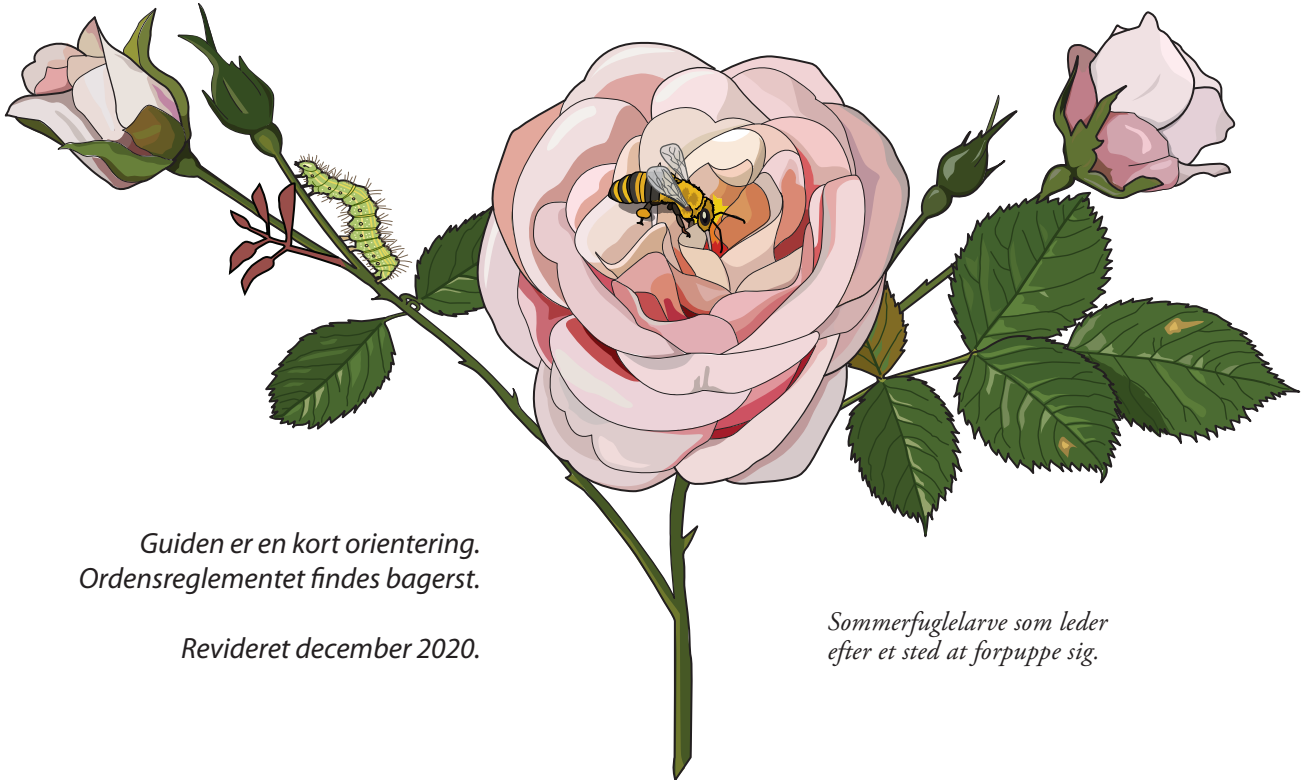

Andels Haveforeningen

Fritiden

En quick-guide til alle nye, lidt ældre og gamle garvede om hvordan, hvorfor, hvornår og hvem.

*Guiden er en kort orientering.
Ordensreglementet findes bagerst.*

Revideret december 2020.

*Sommerfuglelarve som leder
efter et sted at forpuppe sig.*

Vi er en lille haveforening (et lille fællesskab) og det har både fordele og ulemper. For eksempel er det mere sandsynligt, at vi alle kender hinanden i en lille forening end i en stor. Til gengæld kan det være sværere at finde ildsjæle til det frivillige arbejde, når vi ikke er så mange.

Fællesarbejde

Bestyrelsen indkalder 3-4 gange hver sæson til fælles arbejdsdag. Vi mødes ved skurvognen og bliver enige om, hvordan arbejdet fordeles. Arbejdet tager normalt et par timer, hvorefter vi hygger os med en øl eller vand og et måltid mad. Vi forventer at hver have deltager i et par af arbejdsdagene, men det er naturligvis herligt, hvis man kan komme til alle. Er man forhindret i at deltage, er der altid noget på fællesarealerne, som trænger til at blive lavet.

Men vigtigst er nok det sociale i disse timer. Vi får hilst på alle dem fra de andre havegange. Får sat nogle ansigter på nogle havelåger. De nye haveejere får lejlighed til at møde de garvede og kan få gode råd og orientering om dit og dat. ”Så mød op og støt fællesskabet og det gode humør!”

Haver, stier og gange

Bestyrelsen har ifølge vedtægterne og ordensreglerne pligt til løbende at se efter, om følgende bliver overholdt:

- At alle hække er uden mislighold.
- At alle hække bliver klippet både ud- og indvendigt hver sæson - forhækken lige efter Skt. Hans.
- At hæk højden ud til havegangen er maksimum 1.60 m.
- At hæk højden mellem haverne er maksimum 1.80 m.
- At hække som omkranser det ydre af haveforeningen max. er 2.00 m.
- At ukrudt m.m. er fjernet udenfor hækken – til midten af vejen/havegangen.
- At haveloddet er forsynet med låge, synligt havenr., samt postkasse eller rør.
- At den enkelte have udviser ansvar angående vedligeholdelse af haven - især med hensyn til ukrudt der sætter frø (mælkebøtter, græs mv.), samt skvalderkål og andet der breder sig ind til naboen, men også med hensyn til affald, m.m.

I praksis blander bestyrelsen sig ikke i, hvordan der ser ud inde i din have eller om hækken er præcis 160. Men alligevel ser vi gerne, at man laver områder i hækken, hvor den er 1.60, så vi kan hilse på hinanden og snakke over hækken. Men er der tale om grove mangler, kan det medføre, at der udstedes henstillinger eller påbud. Desuden kan mangler ved salg medføre fradrag i vurdering og/eller udgifter til tvungen udbedring. Endelig blander bestyrelsen sig også, hvis der kommer en klage fra naboen.

Vandafledning

Foreningen har en fælles vandmåler, og hver have har sin egen brønd med vandmåler. Aflæsningen af havens vandforbrug skal ske fra den weekend, hvor vi går over til vintertid og til lørdagen efter. Der er altså en uge til at aflæse vandforbruget. Forbrugstallet skal sendes til foreningstelefonen: 5049 2290.

Hvis ikke du læser af og indsender dit forbrugstal inden den nævnte lørdag, bliver du pålagt et gebyr på 500,00 kroner. Det opkræves sammen med vandforbruget og haveleje i december. I vandbrønden kan man lukke for vandet ind til eget hus, inden der bliver frostvejr. Når du har lukket for vandet i brønden, så lad alle haner i og udenfor dit hus stå åbne, så der ikke sker frostsprængninger. Det er vigtigt, at du hjælper med at få dette til at fungere ved at gøre din del af arbejdet. Sidste år blev der lavet en video, der viser, hvordan man lukker nede i brønden. Du finder den i vores Facebookgruppe, hvis du søger under "video". Den er lavet af Niels V.

Hver have er blevet kloakeret. Et par haver er endnu ikke tilsluttet, her er der afsat samme beløb, som de andre haver fik, til at blive tilsluttet kloakken. I hver have er der derfor udover en vandbrønd også en kloakbrønd.

Afbrænding

Afbrænding er ikke tilladt ifølge Århus Kommune. Dog er det tilladt at lave mindre bål til hygge og madlavning. Der må kun brændes rent træ uden tjære, maling eller imprægnering. Bål må ikke forlades, før det er helt slukket!

Affald

Lad os slå det fast: Vi skal som alle andre i kommunen sortere affald. Ved Lokesvej på p-pladsen og ved have nr. 1 (v. Akelejevej) står der tre containere. Den ene er til metal, plastik og glas. Den anden er til pap og papir. Den tredje er til køkken/restaffald. De to første tømmes månedligt, den sidste en gang om ugen. Lad være med at stille ting eller affald ved siden af – det er super dårlig stil for det bliver nemlig bare stående ...

Hvis du har andet affald, du ikke selv kan fjerne, så prøv at spørge naboerne, om der er nogen som kan køre til genbrugsstationen Eskelund (se nyttige numre). Ellers kan du ringe til "Miljø Team Århus" og få dem til at hente det på et aftalt sted – typisk parkeringspladsen. Det skal mærkes "storskrald" og er gratis. Stil det dog først ud på selve dagen eller aftenen før.

Byggeri

Læs Kolonihaveforbundets bygge regler og kontakt bestyrelsen før du begynder. Byggeri som ikke kan godkendes kan heller ikke vurderes ved salg og kan desuden kræves fjernet. Alle byggeansøgninger skal godkendes af Formanden for Fritiden, inden man tager på Kredskontoret med den.

Dyr

Inde i haven: Som udgangspunkt må man ikke have dyr i haverne, men det tolereres, hvis det ikke er til gene for nogen – det er altså ikke en rettighed. Husk at det 100% er dit ansvar, hvis du har dyr på besøg i haven – hold dem inden for hækken og undgå støjende adfærd.

Udenfor haven: Hunde skal altid holdes i snor og må ikke løbe ind i haverne. Efterladenskaber skal fjernes med det samme.

Siden 2015 har vi haft en forsøgsordning med høns og bier, og den er til afstemning på GF hvert andet år. Især hønsehold stiller krav til renlighed (pga. rotter) og at dyrene holdes inde i haven. Erfaringerne har indtil nu været positive.

Grønt haveaffald

På pladsen mellem have 47 og 48 kan du aflevere dit grønne haveaffald. Haveforeningen betaler en vognmand for at hente det, hver gang pladsen er fuld, så skub det godt op så langt tilbage som muligt – så kan der være mere og vejen holdes fri! Vigtigt: Der må ikke smides plastposer, jord, sten eller æbler (andet nedfaldsfrugt) på pladsen. Store grene skal saves i mindre lige stykker (max. 1 m.).

Haveleje

Havelejen skal ifølge vedtægterne betales over PBS, da det ellers bliver uoverskueligt for vores kasserer.

Hvis du har problemer så kontakt straks fritiden@gmail.com

Støj

Motorredskaber: I perioden 1. maj til 1. oktober er disse kun tilladt at bruge på hverdage kl. 8.00 til 18.00 (onsdag dog til 20.00), lørdag kl. 8.00 til 14.00 og søndag kl. 10.00 til 14.00. Ingen brug af motorredskaber på helligdage.

Byggelyde (hamre og save manuelt): accepteres alle dage mellem 8.00 og 21.00, men tag hensyn.

Musik: Tænk på dine naboer - hold altid volumen nede så de kan nyde naturen.

Fester: Efter kl. 21.00 skal der være ro, så gå indendørs og luk døre og vinduer så du ikke generer dine naboer eller andre i haveforeningen.

Træerne

I Fritiden er vi meget glade for alle de gamle træer, hvoraf nogle har 40-50 år på bagen. Det er derfor strengt forbudt at fælde store og/eller gamle træer uden først at tage bestyrelsen med på råd.

Vurdering og salg

En vurdering som gælder i det indeværende kalenderår koster kr. 1060,-. Et salg koster kr. 1.000,- i alt kr. 2.060,-. Ønsker du en vurdering, tag kontakt pr. mail til fritiden@gmail.com.

H/F Fritidens medlemmer har altid forkøbsret til haverne. Personer udefra som ønsker at købe en have skal skrives på den eksterne venteliste - det koster kr. 100,- pr. kalenderår. I begge tilfælde kan du læse mere på www.fritidenaarhus.dk

Kontakt

H/F Fritidens servicetelefon: 5049 2290. Desuden www.fritidenaarhus.dk og Facebook gruppen "Haveforeningen Fritiden".

Ændrer man postadresse, mailadresse og/eller tlf. nr. bedes man give besked på foreningstelefonen eller på mailadressen.

Bestyrelsen

Detaljer om den siddende bestyrelse kan findes i referat fra generalforsamling. Udvalg og funktioner: kan ses på hjemmesiden.

Trailer- og maskinudlån

Medlemmerne kan gratis låne foreningens trailer og diverse havemaskiner.

Bemærk: Låner er 100% ansvarlig for alle skader på bil, trailer og 3. part.

Reservation: Reservation af trailer foretages på tavlen på skurvognen ved at sætte en hængelås med havenummer på den ønskede dag/tid. Man må ikke hente traileren uden reservation, og skader skal straks udbedres eller indberettes til bestyrelsen, hvis dette er umuligt. Husk at fjerne låsen efter brug - ellers skal du give is til næste arbejdsdag. I containeren er der plæneklipper, ørnenæb, hækkklipper, borde og stole (hvis man skal have gæster) osv., man kan låne. Låner man plæneklipperen, skal man selv have benzin med. Nogle til container og trailer er i nøgleskabet på skurvognen. Koden til nøgleskabet fås hos en fra bestyrelsen.

Hver forår får vi leveret sand, grus og hestemøg. Det må alle tage af. Skal man bruge mere end 3-4 trillebørene sand/grus, så skal man selv bestille og betale.

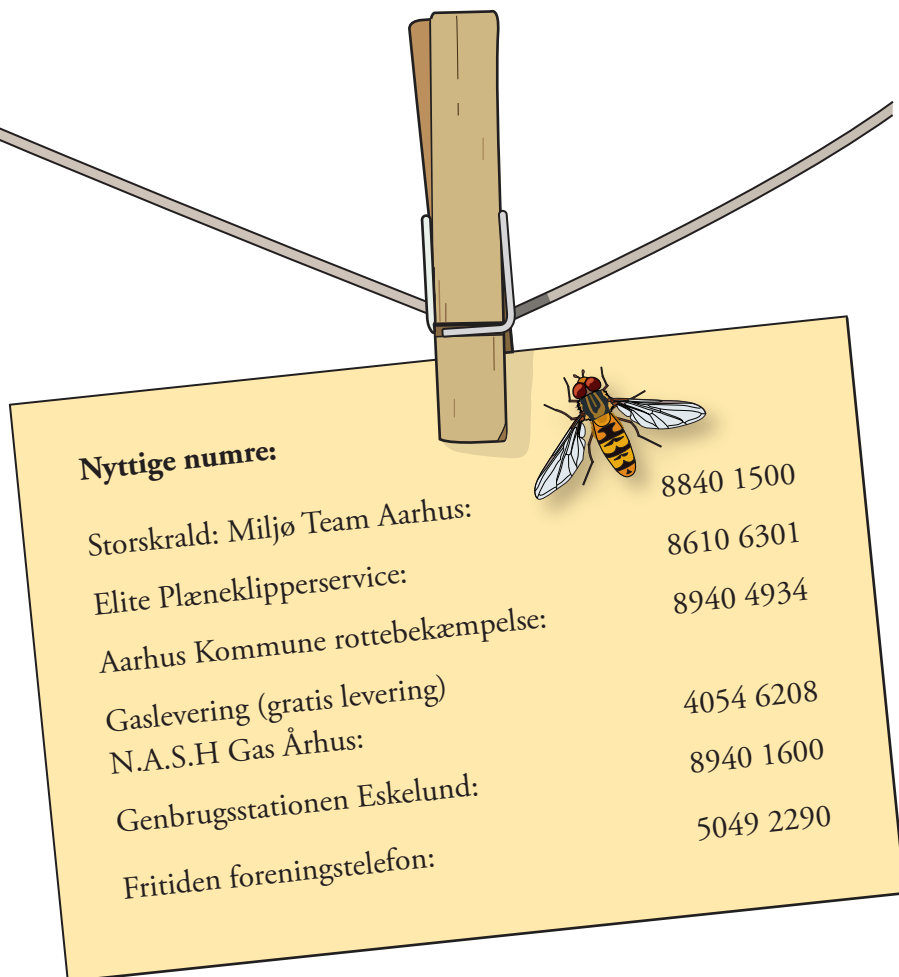
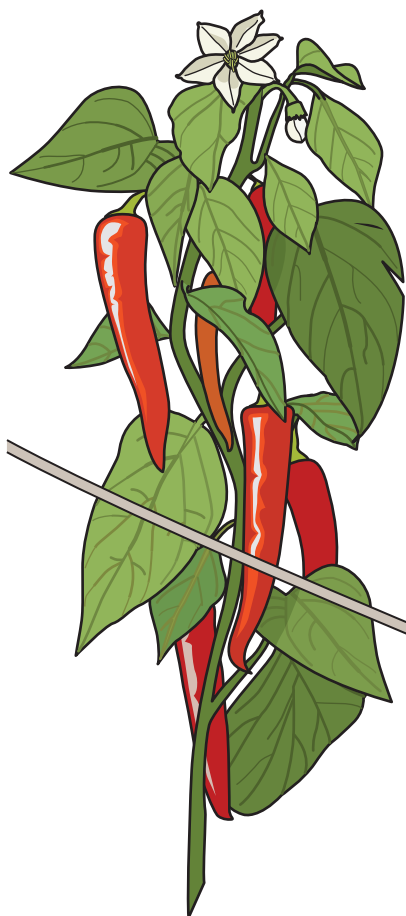

Citronsummerfugl som er årets tidligste. Arten er vidt udbredt i Europa og gennem Asien til Syrien og Sibirien.

Vigtige begivenheder

Her er nogle vigtige begivenheder, du skal være opmærksom på – datoer står på www.fritidenaarhus.dk og der indkaldes desuden på mail og/eller SMS forinden. Generalforsamling afholdes i slutningen af marts / begyndelsen af april måned – se nærmere på hjemmesiden (kalender) - kom og mød alle de andre, når sæsonen starter. Vi har de sidste år haft stor fokus på, at vi er et lille fællesskab, som er afhængige af hinanden. Vi forsøger derfor at afholde og opfordre til mere sociale ting, hvor vi mødes og snakker. Fx planteauktion forår og efterår, spisning i forbindelse med arbejdsdage, havevandring, så vi kan nyde hinandens små perler, samt kaffeeftermiddage. Desuden har vi også et bogudlån, hvor man kan aflevere og låne bøger.

Dobbeltbåndet svirreflue som lever af pollen og nektar fra blomster. Larverne er rovdyr som æder bladlus.

Andels Haveforeningen Fritiden

- Fælles trailer
- Fælles skur
- Fælles haveredskaber m.v.
- Grøntaffald/kompost
- Skraldespand
-

DER VAR EN GANG

Regulativ for Brugerne af Frihaver i Aarhus 1826

1. Parcellen overdrages til Brug indtil videre og svares der Intet af samme. Dog ophører Brugsretten, saafremt Byraadet maatte træffe anden Bestemmelse med den Jordlod, hvoraf Parcellen er en Del.
2. Jorden, som ikke maa pløjes eller harves, skal forsvarligen dyrkes med Spade, Hakke og Rive, graves i rette Tid, og steds holdes fri for Ukrud samt gødes forsvarlig i den Tid, den er overladt Brugeren.
3. Parcellisten maa alene anvende Lodden til Havevækster; dog tillades det ogsaa deri at dyrke Kartofler samt Hør og Hamp; men til Korn eller andre Markvækster, f. Eks. Raps, maa den aldeles ikke benyttes, ejheller til Græsning. Paa selve Lodden maa kun plantes Frugtbuske, men ved Digerne ogsaa højtvoxende vilde Træer. Det tillades og at plante vilde Træer paa Skellet imellem Parcellerne, dog at disses Højde ikke overstiger 1 1/2 Alen (1m).
4. Til Arbejdet maa Brugeren ikke benytte fremmed Bistand, være sig af Parcellisterne eller andre, men han skal udføre det ved egne Kræfter samt ved sin Kones og sine Børns eller Tyendes og Læredrenge Hjælp. Sker det desuagtet, at fremmed Hjælp benyttes, da bøder han til Fattiggassen første Gang 1 Kr., anden Gang 2 Kr. og tredje Gang 4 Kr., og i Gentagelsestilfælde har han sin Ret til Jorden forbrudt.
5. Hvad der findes af Hegn ved Parcellen, skal han vedligeholde, og aarlig inden 1. Maj sætte det Beskadigede i forsvarlig god Stand, samt holde Grøfter og Afløb i tilbørlig Orden. Forsømmes saadant, da maa han ikke blot taale, at Istandsættelsen, om for godt befindes, foranstaltes paa hans Bekostning, men han har desforuden at erlægge den Mulkt (bøde), som ved Hegnets aarlige Eftersyn maatte blive ham tilkjendt af Markdirektionen eller andre dertil bestemte Mænd. Det følger derhos af sig selv, at han er pligtig at erstatte den Skade, som maatte foranlediges paa de andre Parcellisters Lodder, derved at Grøft og Hegn ikke har været holdt i forsvarlig Stand. Det er endelig hans Pligt at drage Omsorg for, at en i Jorden nedsat Sten eller Mærke til enhver Tid tydelig udviser det Nr., hvormed den ham overdragne Lod er betegnet, samt tydelig er paamalet hans Navn.

6. Ingen Sten, Jord, Græsrodder, Ukrudt eller deslige maa henkastes paa Vejen eller i Grøfter under en Mulkt (bøde) af 1 Kr. for hver Gang saadan befindes. Det samme gælder om at henlægge Gødning paa Vejen eller i Grøften. Kørsel maa kun finde Sted i Haven med Haandvogn; anden Kørsel med Heste og Vogne er forbudt. Gangene maa holdes skuffede og rene af hver Brug for sin Parcel.

7. Det forbydes strængeligen at overdrage Jorden til en Anden, være sig for eller uden Betaling. Sker det ikke desto mindre, eller Jorden ganske eller for en Del bliver henliggende udyrket, eller dyrkes paa en anden Maade eller med andre Vækster, end i § 3 er foreskrevet, da har Brugeren sin Ret til Parcellen forbrudt, og Fattigudvalget er berettiget til øjeblikkelig at sætte ham ud af Besiddelsen af samme.

8. Brugstiden ophører:

- a) Ved Brugshaverens Død.
- b) Ved Opsigelse fra Brugers Side, hvilket maa ske for det næstpaa følgende Aar inden foregaaende Aars Nytaar.
- c) Paa Grund af Brugsrettens Fortabelse (cfr. 4 og 7).
- d) Naar Brugshaveren modtager Fattighjælp af nogensomhelst Art.

Ligesom Jorden ved Tiltrædelsen modtages i den Stand, hvori den befindes, saaledes kan ved Fratrædelsen ingen Godtgøelse forlanges for den paa Jorden anvendte Møje og Bekostning, og Brugeren er derhos uberettiget til at borttage de Buske og Træer, han maatte have plantet paa Lodden. I det under Littr. c nævnte Tilfælde mister han tillige sin Ret til den Afgøde, han kunde have høstet, saafremt han var bleven i Besiddelse af Lodden.

9. Da Haveparcellerne staa under Fattigudvalgets Tilsyn, saa maa Parcellisten erkende det Forhold, hvori han paa Grund heraf kommer til at staa til denne Bestyrelse, og velvilligen modtage og efterkomme Paamindelser, som af Udvalget eller Fattiginspektoren paa Udvalgets Vegne maatte gives ham i Anledning af dette Regulativ.

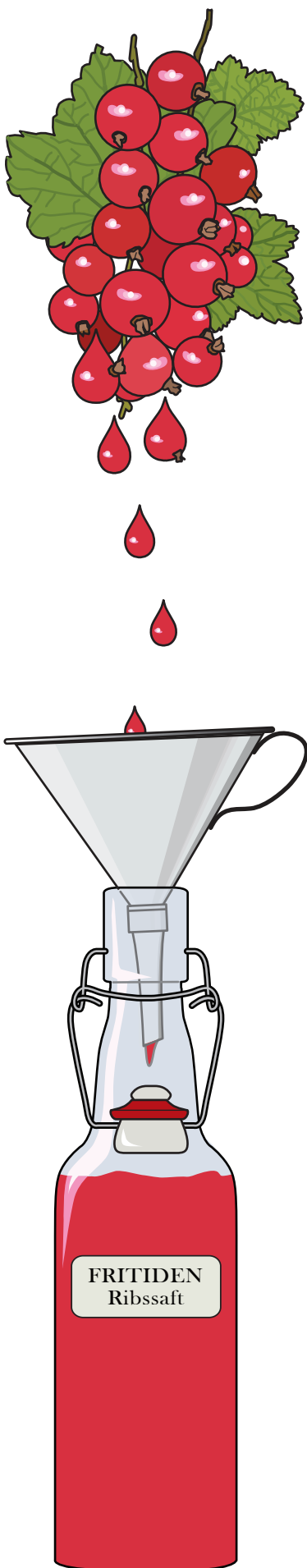
10. Hvis Brugeren maatte Ønske noget forandret i foranstaaende Bestemmelser, har han derom at henvende sig til Fattigudvalget, som vil opfylde hans Forlangende, forsaavidt dette maatte findes støttet af antagelige Grunde. Om de samtykte Forandringer bliver det Fornødne at anmærke til dette Regulativ. Ved Bopælsforandring er enhver Parcellist pligtig at anmelde dette for Fattiginspektøren.

Uddrag af indlæg i: Aarbøger Aarhus Stift XX 1927 af J. Tholle "Frihaverne i Aarhus", s. 23.

- Vestre Ringgade
- Poul Martin Møllers Vej
- Kaserneboulevarden
- Vestervang
- Langelandsgade
- Samsøgade
- Peter Holms Vej
- Lollandsgade

Kort som viser områderne hvor frihaverne var placeret i perioden 1827 til 1896 i Aarhus. Grafik efter kort i L. L. Rasmussens Ph.d. "De fattiges ret" 2019, s. 139.

Ordensreglement

1. Beboelse af haverne må kun finde sted i perioden fra sommertids start til sommertids slut. I denne periode må man også have folkeregister adresse i haven.
2. Kolonihaverne og de derpå værende huse skal holdes i ordentlig og sømmelig stand. Hvis en have henligger i dårlig stand, kan bestyrelsen vælge at udstede en advarsel med påbud om at bringe forholdene i orden. Hvis forholdene ikke bringes i orden, eller hvis der gentagne gange konstateres misligholdelse, kan andelen opsiges iht. vedtægterne.
3. Anlæg af haverne skal ske så lys og luft har bedst mulig adgang: Høj bevoksning, frugttræer mv. skal plantes inden for 12 meter fra bagskel og mindst 2 meter fra side- og bagskel. Hækkene klippes mindst 2 gange om året – første gang lige efter Skt. Hans, når fuglene er gået af reden. Anden gang inden 1. oktober. Hækhøjden er maksimum 160 cm for forhækken og 180 cm for side- og baghække. I forhold til forhæk er vi lidt large.
Ikke alt behøver være 160 cm, men det er vigtigt, vi kan hilse og snakke med hinanden over hækken. For-, bag- og sidehække ud mod offentligt areal (ikke sti) må maksimum være 200 cm.
Naboer og/eller genboer betaler hver halvdelen af skelhæk eller –hegn, mens forhækken er andelshaverens eget ansvar.
4. Hække og større træer må ikke fjernes ved fraflytning.
5. Der må kun benyttes nematode resistente kartoffelsorter med mærket N.
6. Vejen skal renholdes af andelshaveren indtil vejens midte. Man må plante skovjordbær, hasselurt eller lignende under hækken. Det er vigtigt, det ikke vokser op og kvæler hækken.
7. Haven skal være forsynet med tydeligt nummer.
8. Husdyrhold må ikke finde sted. Vi har dog forsøgsordning med høns.
9. Løse hunde må ikke medtages i haveforeningen.
10. Benyttelse af skydevåben i haveforeningen er forbudt.
11. Motorkørsel i haveforeningen må ikke overstige 10 km/t. Parkering på havegangene er forbudt, men af- og pålæsning er dog tilladt, hvis der er tale om korte perioder
12. Bål i haverne må ikke forlades, før de er helt slukket.
13. Brug af motorredskaber er i perioden 1/5 til 1/10 kun tilladt i flg. tidsrum:
Hverdage mellem 8:00 og 18:00, onsdag dog 8:00 til 20:00. Lørdage mellem 9:00 og 14:00 og søndage mellem 10:00 og 14:00.
14. Byggelarm accepteres alle dage mellem 8:00 og 21:00, men tag hensyn.
15. Medlemmerne og deres gæster skal overholde ro og orden.
16. Det er forbudt at drive erhverv fra haverne.
17. Andelshaverne er erstatningspligtige for skader opstået i forbindelse med benyttelse af foreningens faciliteter – f.eks. kørsel og lignende. Dette gælder også for gæster til andelshavere.
18. Affald må ikke henstilles på Haveforeningens arealer eller på tilstødende arealer.
19. Ved salg har medlemmer af foreningen første ret til køb. Er der flere købere til en have, har den med højest anciennitet førstret til købet.